

				Kleuterplein 2 leerlijnen taal-lezen				Periode 1				Periode 2				Periode 3				Periode 4			
MONDELINGE TAALVAARDIGHEID				Nieuw schooljaar	Herfst	Winkel	Communicatie	December	Winter	Restaurant	Gezondheid	Lente	Dierentuin	Machines	Museum	Familie	Vakantie	Bouwen	Vervoer				
gesprekken	regels	0	gebruikt routinegesprekken in alledaagse situaties	x	x	x	x	xx	x	x	x	xx	x	x	x	x	x	x	x				
		1	kent en handelt naar één specifieke gespreksregel	x	x	x	x	xx	x	x	x	xx	x	x	x	x	x	x	xx				
		2	kent en handelt naar meerdere gespreksregels	x	x	x	x	xx	x	x	x	xx	x	x	x	x	x	x	xx	xx			
	antwoord geven	0	geeft gepast antwoord op gesloten vragen van de leerkracht of van een ander kind		x							x	x	x	x								
		1	geeft gepast antwoord op eenvoudige open vragen (hoe, waarmee, wanneer)		x							x	x	x	x								
		2	geeft gepast antwoord op open vragen als denkvragen, tegendeelvragen, indirecte vragen		x							x	x	x	x								
	vragen stellen	0	stelt vragen over concrete aspecten van een onderwerp (wie, wat, waar)													x	x	x	x	xx			
		1	stelt vragen om ergens meer over te weten te komen (waarom, hoe)													x	x	x	x	xx			
		2	stelt vragen om ergens meer over te weten te komen (hoeveel, waarmee, welke, wanneer)													x	x	x	x	xx			
luisteren		0	begrijpt eenvoudige aanwijzingen en instructie en voert ze uit	x							x	x	x	x	x		x						
		1	begrijpt aanwijzingen en instructies en voert deze uit	x							x	x	x	x	x		x						
		2	begrijpt meervoudige instructie en voert deze uit	x							x	x	x	x			x						
mening uiten		0	leert mening te geven (nee, vind ik niet; vind ik mooi)																				
		1	verwoordt mening																				
		2	verwoordt mening met argumenten																				
praten	klanksysteem	0	praat verstaanbaar, soms moeite met lastige klanken (fies i.p.v. fiets, talf i.p.v. kalf)											x									
		1	praat verstaanbaar, soms moeite met articuleren of complexe woorden en woordgroepen (isse fiets)											x									
		2	beheerst Nederlandse klanksysteem, articuleert duidelijk (dit is een fiets)											x									
	praten (zinsconstructie)	0	praat in eenvoudige zinnen (kort of met eenvoudige samenstellingen), soms moeite met onregelmatigheden (sterke werkwoorden, vraagzin formuleren)											x									
		1	praat in langere zinnen met uitgebreidere informatie, struikelt bij moeilijker zinnen soms over de formulering											x									
		2	praat in langere beurten en gebruikt ook complexe taalfuncties (redeneren en conclusies trekken)											x									
vertellen		0	vertelt op verstaanbare en begrijpelijke wijze	xxx	xx	x	x	x	xxx	x	xx		x			xx	x	x	xx				
		1	vertelt in begrijpelijke zinnen en houdt rekening met de luisteraar	xxx	xx	x	x	x	xxx	x	xx		x			xxx	xx	xx	xx				
		2	vertelt uitvoerig en samenhangend, houdt rekening met de luisteraar	xxx	xx	x	x	x	xxx	x	xx		x			xxx	xx	x	xx				

Kleuterplein 2 leerlijnen taal-lezen				Periode 1				Periode 2				Periode 3				Periode 4			
				Nieuw schooljaar	Herfst	Winkel	Communicatie	December	Winter	Restaurant	Gezondheid	Lente	Dierentuin	Machines	Museum	Familie	Vakantie	Bouwen	Vervoer
ONTLUIKENDE EN BEGINNENDE GELETTERDHEID																			
functies van geschreven taal		0	ontdekt dat tekens gebruikt worden om iets te vertellen of te leren,			x			xx	x	x					x	x	x	x
		1	weet wanneer er sprake is van lezen en schrijven en kan ze van elkaar onderscheiden			x			xx	x	x					x	x	x	x
		2	weet dat brieven, lijstjes, kaarten enzovoort een communicatief doel hebben (je hebt iets te vertellen)			x			xx	x	x					x	x	x	x
leesplezier		0	vindt het zichtbaar leuk als er wordt voorgelezen							x									
		1	doet zichtbaar en hoorbaar mee met voorlezen, passend bij het verhaal							x									
		2	pakt uit eigen beweging een boek en maakt daarbij een bewuste keuze							x									
oriëntatie op boeken		0	is bekend met boeken	x	x	x	x												
		1	herkent de begrippen schrijver, illustrator (tekenaar), kaft, titel, bladzijde, omslaan	x	x	x	x												
		2	vindt en gebruikt informatie op de voor- en achterkant van een boek over titel, schrijver, illustrator en inhoud	x	x	x	x												
fonemisch bewustzijn	alfabetisch principe	0	herkent de eerste letter van eigen naam	x	x	xx	xxxx	x	x	x	x	x	x	xx	x	xx	xx	x	xx
		1	herkent en benoemt vijf letters	xx	xx	xx	xxxx	xx	xx	xx	xx	xx	xx	xx	xx	xxxx	xxx	xx	xxx
		2	herkent en benoemt zestien letters	xx	xx	xxx	xxxx	xx	xx	xx	xx	xx	xx	xxx	xx	xxxx	xxx	xx	xxx
	klanken	0	wordt zich bewust van klanken in woorden	x	xx	xxx	xxx						x	x	x	xxx	xxxxx	xxxxx	xxxx
		1	onderscheidt, isoleert en manipuleert beginklanken van een woord (beginrijm)	x	xx	xxxxx	xxxx						x	x	x	xxx	xxxxx	xxxxxx	xxxx
		2	onderscheidt en voegt betekenisonderscheidende klanken in woorden samen (auditiële analyse en synthese) en manipuleert met klanken (klank vervangen)	x	xxx	xxx	xxxx						x	x	x	xxxx	xxxxx	xxxxxx	xxxx
	klankgroepen	0	doet ervaring op met het verdelen van woorden in klankgroepen (auditiële lettergrepen)	x	x			xxxx	xxx	xxxx	xx		xxx						
		1	verdeelt woorden in klankgroepen en voegt klankgroepen samen tot een woord	xx	xx			xxxxxx	xxxx	xxxxx	xxx		xxx						
		2	manipuleert met klankgroepen (isoleren, manipuleren, samenvoegen) en maakt er nieuwe woorden mee	xx	x	x		xxxxxx	xxxx	xxxxx	xxx		xxx						
	rijmen	0	doet ervaring op met rijmen					xxx	xx			xx	xx	xx	xx	x	xxxxx	x	x
		1	herkent eindrijm					xxxx	xx			xxx	xxxx	xxx	xxx	x	xxxxx	x	x
		2	herkent en gebruikt rijmwoorden					xxxx	xx			xxx	xxxx	xxx	xxx	x	xxxxx		x
	woorden en zinnen	0	wordt zich bewust van zinnen en woorden	x	xx	xx	x						x	x					
		1	benoemt en gebruikt kenmerken van woorden (klank en betekenis)	x	xx	xxx	xx						x	x					
		2	benoemt, manipuleert en bespreekt kenmerken van zinnen en woorden	x	xxxx	xx	xx						x	x					
verhaalbegrip	personages en plot	0	geeft aan over wie of wat het verhaal gaat en waar het zich afspeelt		x							x	x	x	x	xx	x	x	xx
		1	beantwoordt een luistervraag over het boek		x							xx	xx	xx	xx	xx	x	x	xx
		2	benoemt wat het probleem van het verhaal is en op welke manieren er naar de oplossing wordt gezocht		x							xx	xx	xx	xx	xx	x	x	xx
	verhaallijn volgen	0	laat zien dat hij de samenhang tussen tekst en illustratie ontdekt	x		x	x	x	xx	x	x								
		1	reageert zichtbaar en hoorbaar op het verhaal met relevante opmerkingen	xx		x	xx	x	xx	xx	xx								
		2	reageert zichtbaar en hoorbaar op het verhaal, kan meedenken met de hoofdpersoon of de actie	xx		x	xx	x	xx	xx	xx								
	voorspellen	0	doet op grond van de kaft een eerste voorspelling waarover of over wie het verhaal gaat						x	x	x	x	x	x	x				
		1	trekt tijdens het voorlezen conclusies en doet voorspellingen over het verdere verloop van het verhaal, ook over alternatieven (wat als...)						xx	x	x	x	x	x	x				
		2	trekt tijdens het voorlezen conclusies en doet voorspellingen over het verdere verloop van het verhaal, ook over alternatieven (wat als...)						xx	x	x	x	x	x	x				

Kleuterplein 2 leerlijnen taal-lezen				Periode 1				Periode 2				Periode 3				Periode 4			
TAALBESCHOUWING				Nieuw schooljaar	Herfst	Winkel	Communicatie	December	Winter	Restaurant	Gezondheid	Lente	Dierentuin	Machines	Museum	Familie	Vakantie	Bouwen	Vervoer
oriëntatie op geschreven taal		0	maakt schrijfsels in zelfverzonnen schrift	x	x	x	xx	x	x	x	x	x	xx	x	x	x	x	x	x
		1	schrijft eigen naam	x	x	x	xx	x	x	x	x	x	xx	x	x	x	x	x	x
		2	schrijft woorden na of stempelt of typt ze	x	x	x	x	x	x	x	x	x	xx	x	x	x	x	x	x
oriëntatie op gesproken taal		0	is op speelse wijze bezig met taal (praat met 'volwassen' stem tijdens spel of maakt eigen woorden)																
		1	geeft blijk van bewustwording eigen taal (corrigeert zichzelf, of zegt dingen als 'toen ik baby was, kon ik niet praten')																
		2	laat regelmatig horen dat het bezig is met taalgebruik (maakt een taalgrapje, merkt dat een woord verschillende betekenissen kan hebben)																